Dosarul nr. 5r - 4503/2025 4-25103848-12-5r-22072025

H O T Ă R Â R E

în numele Legii

12 noiembrie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Buiucani)

Instanța compusă din:

Preşedintele şedinţei, judecător Tudor Stambol

Grefier Cătălina Rașcovschi

Cu participarea:

Contravenientului Vasile Ciumac

Avocatului Ina Bodean

În lipsa:

Agentului constatator Andrei Cavcaliuc

examinând în ședință judiciară publică, în limba de stat, contestația depusă de contravenientul **Ciumac Vasile** (născut la *****, IDNP *****, domiciliat în *****, *****) împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI07 109197 din 02.07.2025 și a deciziei prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 500 unități convenționale, pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, -

c o n s t a t ă:

Prin decizia agentului constatator al IP Rîșcani al DP mun. Chișinău – Andrei Cavcaliuc din 02.07.2025, Ciumac Vasile a fost tras la răspundere contravențională şi sancționat conform art. 47[1] alin. (1) Cod Contravențional cu amendă în mărime de 500 unități convenționale pentru faptul că, la data de 21.08.2024 ora 19:08 min. , în *****, *****, a primit mijloace bănești pentru a susține un candidat anume la scrutinul din toamna anului 2024.

La data de 15.07.2025, Vasile Ciumac a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI07 109197 din 02.07.2025 și a deciziei prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 500 unități convenționale, pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, solicitând anularea acestora și încetarea procesului contravențional.

În motivarea contestației a indicat că, agentul constatator a examinat procesul, efectiv, în lipsa sa. Nu i-a explicat drepturile și obligațiile în modul stabilit de lege. Nu a

asigurat dreptul la apărare a contravenientului. Nu i-a asigurat, serviciile unui interpret având în vedere că nu posed în perfecție limba de stat. Nu i-a explicat esența faptei imputate și nu a prezentat nicio probă care ar confirma acest fapt. A întocmit procesul verbal cu grave erori de conținut. A amenințat cu probleme și mai mari și dosare penale în caz de nesupunere lui. În tot procesul de constatare a acestei presupuse contravenții a fost supus unui tratament umilitor și degradant, fapt care i-a afectat atât pe el cât și întreaga familie. Procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit cu încălcarea prevederilor art. 443 Cod contravențional. Nu există nicio probă, cel puțin care să fie prezentată cine anume i-a dat bani, care persoană fizică. Nu este menționat timpul acceptării banilor. Nu este probat care a fost scopul transferului banilor. Nu este probat dacă acești bani au ajuns anume la el. Nu este probat dacă acești bani au fost ridicați. Nu este probată legătura cauzală între o aplicație bancară, un mesaj de la o aplicație bancară și alegerile. Nu este probată acceptarea participării la alegeri din interes material. Nu este probat faptul că anumiți bani au avut scopul influențării opiniei la alegeri. Nu este răsturnată ipoteza unei simple donații sau unui simplu transfer bancar. Unica pretinsă probă a poliției ar fi o oarecare listă precum că există un mesaj de la o bancă străină pe un număr de telefon precum că ar fi existat un transfer, date care nici nu au fost verificate în mod corespunzător, astfel încât să fie valorificate în cadrul procesului contravențional. Dar nici măcar aceste pretinse probe nu au fost prezentate de agentul constatator, sarcina probatorie, revenindu-i în virtutea legii.

În ședința de judecată agentul constatator Andrei Cavcaliuc nu s-a prezentat, nu a solicitat amânarea examinării cauzei şi nu a comunicat instanței motivele neprezentării, considerente din care instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în absența acestuia.

În ședința de judecată contravenientul Ciumac Vasile, a solicitat admiterea contestației din motivele indicate în aceasta.

Avocatul Ina Bodean în cadrul ședinței de judecată a solicitat admiterea contestației din motiv că vinovăția contravenientului nu a fost demonstrată.

Studiind materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată concluzionează de a admite contestația, a anula decizia de sancționare şi a înceta procesul din lipsa faptului contravenției, din următoarele considerente.

Potrivit art. 448 alin. (1) Cod contravențional, *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8)*.

Termenul de depunere a contestației a fost respectat.

În ședința de judecată s-a constatat că, prin decizia agentului constatator al IP Rîșcani al DP mun. Chișinău – Andrei Cavcaliuc din 02.07.2025, Ciumac Vasile a fost tras la răspundere contravențională şi sancționat conform art. 47[1] alin. (1) Cod Contravențional cu amendă în mărime de 500 unități convenționale pentru faptul că, la

data de 21.08.2024 ora 19:08 min, în *****, *****, a primit mijloace bănești pentru a susține un candidat anume la scrutinul din toamna anului 2024.

Conform art. 7 Cod contravenţional, *persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.*

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, *procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.*

Conform art. 440 alin. (1) Cod contravenţional, *constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.*

Conform art. 425 alin. (1) Cod contravențional, *probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.*

Potrivit art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional „*pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 500 la 750 de unități convenționale.*”

În legislaţia Republicii Moldova, ca şi în cea a altor state europene, contravențiile au fost scoase de sub incidenţa legii penale şi supuse unui regim administrativ. Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravenţional, instanţa de judecată evidenţiază că sancţiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetăţenilor în vederea realizării scopului preventiv şi represiv al sancţiunii, iar potrivit art. 38 alin. (3) din legea citată, arestul contravenţional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenţionate a unei alte sancţiuni contravenţionale, ceea ce conferă faptei natura penală. Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului (*Zilibergerg împotriva Moldovei* (§ 35, din 01 februarie 2005), *Angel împotriva României* (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau *Ozturk împotriva Germaniei* (din 21 februarie 1994). Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfășurată în faţa instanţei de judecată revine în primul rând organului constatator şi, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, petentul urmează să-şi probeze nevinovăția.

Instanţa reiterează faptul că, prezumţia de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenţie, a fost supusă atenţiei Curţii Europene a Drepturilor Omului (*cauza Anghel contra României din 04 octombrie 2007*), cauză în care Curtea, prin hotărârea din data de 4 octombrie 2007, îşi exprimă în mod foarte clar punctul de vedere cu privire la acest aspect. Curtea este de părere că, dacă scoaterea contravenţiei în afara legii penale nu ridică probleme în sine, nerespectarea garanţiilor fundamentale, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, care protejează cetăţenii împotriva unor posibile abuzuri din partea autorităţilor, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul articolului 6 din convenţie. Reiterînd importanţa, în cadrul unei proceduri ce poate fi calificată drept „penală", a unei astfel de garanţii, destinată să restabilească echilibrul dintre presupuşii autori ai faptelor ilegale şi autoritățile chemate să îi urmărească şi pedepsească, Curtea consideră că asemenea cazuri urmează a fi judecate echitabil, după cum prevede art. 6 din CEDO.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție şi temeinicia deciziei de sancționare din 02.07.2025, întocmită în privința lui Ciumac Vasile.

Instanța de judecată reține că, contravenientul Ciumac Vasile a fost sancționat pentru faptul că, la data de 21.08.2024 ora 19:08 min. , în *****, *****, a primit mijloace bănești pentru a susține un candidat anume la scrutinul din toamna anului 2024.

În susținerea învinuirii formulate agentul constatator a anexat următoarele materiale:

- procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI07 109197 din 02.07.2025 și decizia prin care lui Ciumac Vasile i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 500 unități convenționale, pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional (f. d. 21);
- copia raport (f. d. 22);
- citație expediată în adresa lui Ciumac Vasile pentru data de 02.07.2025 ora 10:00 (f. d. 23);
- copia ordonanței din 22.10.2024 privind dispunerea efectuării măsurilor speciale de investigații (f. d. 24-27);
- copia încheierii și al mandatului Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 01.04.2025, dosar nr. 13-2239/2025 (f. d. 28-30).
- copia ordonanței din 11.12.2024 privind aprecierea pertinenței rezultatelor măsurii speciale de investigații (f. d. 31-33);
- copia ordonanței din 19.11.2024 privind autorizarea măsurii speciale de investigații (f. d. 34-36);
- copia încheierii și al mandatului Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 01.04.2025, dosar nr. 13-2236/2025 (f. d. 37-41).
- copia încheierii și al mandatului Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 22.10.2024, dosar nr. 13-7921/2024 (f. d. 42-46);
- raport (f. d. 47).

Instanța de judecată atestă că materialele prezentate de către agentul constatator în susținerea acuzației aduse lui Ciumac Vasile, confirmă doar dispunerea și autorizarea

efectuării măsurilor speciale de investigații în cadrul urmăririi penale în cauza penală nr. 2023970322, pornită în baza art. 181^3 și art. 243 alin. (3) lit. a) și b) Cod penal, precum și autorizarea folosirii datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații din cauza penală nr. 2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516, însă, procesele-verbale privind consemnarea rezultatelor efectuării acestor măsuri speciale de investigații, la materialele cauzei contravenționale lipsesc.

Potrivit art. 133 Cod de procedură penală, instanța de judecată menționează că, *(1) Măsurile speciale de investigaţii se dispun şi se efectuează dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiţii: 1) este pornită urmărirea penală cu privire la pregătirea sau săvârşirea unei infracţiuni grave, deosebit de grave sau excepţional de grave, cu excepţiile stabilite de prezenta secţiune; 2) acţiunea este necesară şi proporţională cu restrângerea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului; 3) pe altă cale este imposibilă realizarea scopului procesului penal şi/sau poate fi prejudiciată considerabil activitatea de administrare a probelor. (2) Măsurile speciale de investigaţii pot fi efectuate în privinţa bănuitului, învinuitului sau persoanei despre care există probe că fie contribuie la pregătirea sau la săvârşirea infracţiunii, fie primeşte ori transmite bani, bunuri sau informaţii pertinente pentru cauza penală.*

Respectiv, instanța de judecată apreciază că, probele administrate în rezultatul efectuării măsurilor speciale de investigații ar putea fi folosite în procesul contravențional doar în cazul pornirii acestuia de către procuror în cazul încetării urmăririi penale din cauza că fapta constituie o contravenție, în condițiile prevăzute la art. 396 alin. (3) din Codul contravențional, ceea ce nu se atestă în cauza examinată.

Instanța de judecată reține că, pentru a stabili corect încadrarea juridică trebuie să existe concordanță deplină între fapta concretă săvârșită de făptuitor, norma materială contravențională, precum și în raport cu dispozițiile legale general aplicabile faptei comise.

Prin urmare, încadrarea juridică are o importanță deosebită, deoarece se asigură desfășurarea în limitele legii a represiunii contravenționale și constituie o garanție a respectării drepturilor legitime ale persoanelor.

În urma studierii conținutului procesului-verbal cu privire la contravenție se atestă că, în cuprinsul acestuia nu este formulată concret fapta incriminată, or, agentul constatator a transcris la rubrica fapta contravențională - textului normei juridice, fără a face o descriere amplă și exactă a faptei contravenționale pe care ar fi săvârșit-o Ciumac Vasile.

Din fapta reținută, nu se poate stabili cu certitudine că, Ciumac Vasile la data de 21.08.2024 ora 19:08 min. , în *****, *****, a primit mijloace bănești pentru a susține un candidat anume la scrutinul din toamna anului 2024, anume cum a acționat contravenientul, iar agentul constatator nu indică concret cum contravenientul a primit transferuri bănești pentru sine în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor, or, aceste circumstanțe sunt vitale pentru o încadrare concretă a faptelor contravenientului, în continuare, în fapta reținută agentul constatator stabilește că contravenientul a primit transferuri bănești, însă, instanța de judecată stabilește că nu a fost indicat concret ce sumă bănească a acceptat și a primit și prin ce metodă.

Astfel, instanța de judecată stabilește că, procesul – verbal cu privire la contravenție nr. MAI07 109197 din 02.07.2025, nu cuprinde circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice.

Simpla indicare a faptelor date în decizie cu privire la contravenție, nu poate constitui temei de sancționare a persoanei, nu au fost prezentate careva probe materiale, având în vedere că, prin prisma art. 425 alin. (2) Cod contravențional, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

În aceiași ordine de idei instanța reține că, organul care a aplicat sancțiunea administrează orice alte probe prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului - verbal. Astfel, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional. În alți termeni, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului – neconfirmate prin alte mijloace de probă – pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept *in dubio pro reo*.

Astfel, instanța remarcă că vinovăția este unul din elementele constitutive a unei contravenții, care urmează a fi dovedită de agentul constatator, ori conform art. 7 Cod Contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod. Tot în acest context, potrivit art. 375 Cod Contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat sa dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional.

Conform jurisprudenţei CEDO în cauza Anghel vs Romania, Curtea a reiterat că prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenţie este o prezumţie lipsită de rezonabilitate şi poziţionează contravenientul într-o situaţie dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalității părților şi a armelor în proces.

Drept consecinţă, prezumţia de nevinovăţie prevăzută de art. 6 par. 2 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, este aplicabilă şi în cazul faptelor sancționate contravențional în dreptul intern şi atrage răsturnarea sarcinii probei în cazul litigiilor contravenționale. În aceste condiții, persoana sancționată contravențional nu trebuie să facă proba nevinovăției sale, ci autoritatea din

care face parte agentul constatator are obligația de a proba existența faptei, identitatea persoanei care a săvârşit-o şi nevinovăția acesteia.

Conform art. 21 din Constituţie, *orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanţiile necesare apărării sale.*

Conform art. 7 Cod contravenţional, *persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.*

Sub aspectul legalităţii procesului-verbal, instanţa de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravențional.

Astfel, Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma „ad validitatem", cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

În ceea ce privește legalitatea deciziei asupra cauzei contravenționale, instanța constată că decizia asupra cauzei contravenționale este încheiată cu respectarea dispozițiilor legale, aceasta cuprinzând mențiunile obligatorii prevăzute de legea contravențională sub sancțiunea nulității absolute şi nefiind afectat de alte vicii de natură să ducă la anularea sa.

Astfel, din motiv că agentul constatator nu a prezentat probe în confirmarea vinovăției contravenientului, unica probă prezentată instanței fiind procesul-verbal cu privire la contravenție, iar potrivit constatărilor CEDO în cauza Anghel contra României – prezumția de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenție este lipsită de rezonabilitate şi plasează contravenientul într-o situație defavorabilă în comparație cu agentul statului, instanța concluzionează de înceta procesul contravențional, constatând lipsa în acțiunile contestatorului a faptului contravenției.

Potrivit art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravenţional, *procesul contravenţional pornit încetează dacă nu există faptul contravenţiei.*

Conform art. 461 Cod contravenţional, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 şi 445, instanţa încetează procesul contravenţional.*

În circumstanțele de fapt și de drept enunțate, instanţa v-a admite contestația lui Ciumac Vasile împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție intentat de către agentul constatator Andrei Cavcaliuc, v-a înceta procesul din lipsa faptului contravenției.

În conformitate cu art. 461, 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată, -

h o t ă r ă ş t e:

Admite contestația depusă de **Ciumac Vasile.**

Încetează procesul contravențional privind acuzarea lui **Ciumac Vasile** de comiterea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, din motivul lipsei faptului contravenției.

Hotărârea cu drept de recurs, la Curtea de Apel Centru, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Preşedintele şedinţei,
judecător /semnătura/ Tudor Stambol